

Entre la cibernètica i l'artesanania

Jacobo Siruela i Inka Martí es van refugiar al Mas Pou de Vilaür per fundar Atalanta, una editorial aliena a les pautes del mercat que edita en llengua castellana entre deu i dotze llibres l'any. Ja fa més de dotze anys que van engegar aquesta aventura literària que els ha donat qualitat de vida, plaer i serenitat.

JORDI GRAU > Text

Explica que se sent estranger arreu, però l'Empordà el va atrapar i ha arrelat al Mas Pou de Vilaür, on es va instal·lar el 2000 amb la seva dona, l'escriptora i artista Inka Martí. Nascut a Madrid el 1954, Jacobo Martínez de Irujo Fitz-James Stuart, tercer fill de la duquesa d'Alba i comte de Siruela, ha trobat en aquesta casa, rodejat de cavalls, gossos, gallines, plantes i natura, el seu hàbitat. Tant, que després dels seus inicis com a editor el 1980 amb la publicació de *La muerte del rey Artur* en edició numerada per a bibliòfils (millor llibre de l'any) i de

fundar el 1982 l'Editorial Siruela (que va portar a l'èxit amb una facturació anual de mil milions de pessetes), va deixar aquella iniciativa d'èxit per viure com volia. Va vendre Siruela l'any 2000 i s'hi va quedar com a director editorial, i el 2004, després de guanyar el *Premio Nacional a la mejor labor editorial* i el Premi Daniel Gil de disseny editorial, va deixar l'editorial que porta el seu nom per fundar Ediciones Atalanta.

Amb Inka Martí (Westfàlia, 1964), filòloga, periodista cultural i escriptora, va emprendre, lluny dels centres de decisió i poder, l'aventura de dirigir una editorial per publicar els llibres

que els vinguessin de gust. A Siruela va fer els diners que li calien, i a Atalanta no editen «llibres per guanyar diners, sinó per no perdre'n». La causa de la decisió es troba també en el fet que a Siruela va començar a editar perquè li agradava llegir, i va deixar de fer-ho perquè ja no podia llegir el que volia. Defensen que cal publicar menys llibres, el que anomenen «ecologia llibretera», i van decidir que només en publicaren de deu a dotze a l'any.

>> *Inka Martí i Jacobo Siruela a Vilaür*

ATALANTA

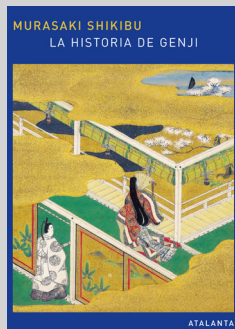

«Sense l'ordinador, sense Internet, Atalanta no hauria pogut existir tal com és», asseguren amb convicció. Van posar la cibernetica al servei de l'artesanía, en paraules del crític Rodríguez Rivero. I així, des de Vilaür, però sempre pendents del món, editen els llibres que els agraden. Atalanta, que deu el nom a l'heroïna grega considerada precursora del feminisme, vol que cadascun dels seus llibres sigui fruit d'una llarga investigació i que només es concreti si ha provocat el goig dels seus editors, que es diuen especialistes de cadascun dels llibres i dels autors que publiquen, 141 fins aquest gener. Ni segueixen les pautes del mercat, ni volen fer més que editar allò que els vingui de gust després de dedicar tot el temps que faci falta a l'elaboració del llibre. Elaboració artesanal, sense buscar dissenys originals, sinó autèntics i perdurables, reivindicant l'enquadernació en paper, vetllant perquè el llibre es pugui obrir perfectament sense forçar-lo i cuidant les tipografies, els interlineats i la lletra.

Atalanta té tres col·leccions editorials: «Ars Brevis», que aplega «obres breus amb pròlegs llargs» i que es va iniciar amb autors com Joseph Conrad, Vivant Denon i Oscar Wilde; «Memoria Mundi», que pretén rescatar els grans clàssics i que va començar amb *La historia de Genji* i una versió en castellà de *I Ching*, i «Imaginatio Vera», llibres sobre la imaginació com a forma diferent de la raó per conèixer el món i que es va iniciar amb *El fuego secreto de los filósofos*, de Patrick Harpur.

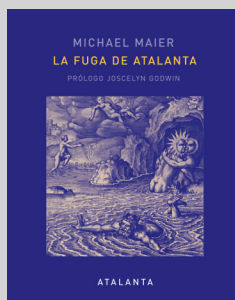
Dotze anys i mig després d'haver engegat, Inka Martí i Jacobo Siruela continuen la seva aventura editorial, lluny del llibre electrònic, defensant el llibre real i sensual enfront del text virtual i de la sensació electrònica. Buscaven qualitat de vida i van trobar una plana riallera amb un paisatge i un clima amables i on la gent és molt discreta, detall que valoren. Editen llibres de Francisco Tario, Yasutaka Tsutsui i Robert Aickman, fan allò que els agrada i, com expliquen, han decidit avantposar la qualitat de vida a la vanitat dels editors. I per això segueixen fermes a la seva «República Independent de Mas Pou».

Jordi Grau és periodista.

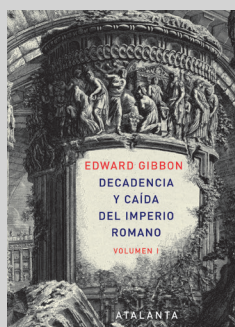
***La historia de Genji*, de Murasaki Shikibu.**

És la primera novel·la escrita (és del segle XI). La va escriure una dama japonesa que pertanyia a una de les corts més refinades de la història universal gràcies a una prohibició. Les dones de l'època no tenien accés al cultiu de les lletres i la dama va escriure un argument amorós que retrata la vida d'aquella cort. És el Quixot japonès. Se n'han venut més de 14.000 exemplars.

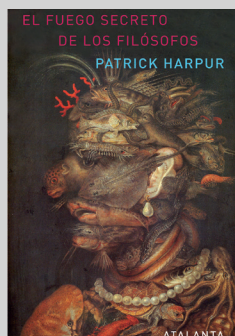
***La fuga de Atalanta*, de Michael Maier.**

Aquest misteriós text alquímic del segle XVII, amb cinquanta primoroses làmines i cinquanta partitures, és un llibre que està pensat per llegir-ne els cinquanta textos simbòlics, per contemplar-ne els cinquanta gravats i per escoltar-ne les cinquanta partitures, que són cantades a tres veus i que rebem mitjançant el disc compacte que acompanya la segona edició.

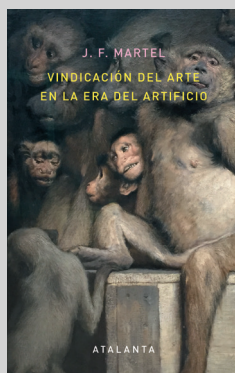
***Decadencia y caída del imperio romano*, d'Edward Gibbon.**

Aquest llibre és un monument de la literatura anglesa de més de tres mil pàgines, escrit fa més de dos-cents anys, que ha estat ponderat a través dels anys per la seva immensa erudició i per la qualitat del seu estil. Borges va dir que «és internar-se i venturosament perdre's en una populosa novel·la» que descriu tretze segles i que et deixa astorat. Se n'han fet tres edicions en dos volums.

***El fuego secreto de los filósofos*, de Patrick Harpur.**

Aquest escriptor i assagista anglès de seixanta-set anys que va viatjar per l'Àfrica abans de treballar per una editorial i que ho va deixar tot per dedicar-se només a escriure, aconsegueix en un sol llibre una història completa de la imaginació partint de camps tan heterogenis com la filosofia i la mitologia gregues, la poesia romàntica, l'alquímia, la psicologia i la ciència. Se n'han fet cinc edicions.

***Vindicación del arte en la era del arteficio*, de J. F. Martel.**

Brillant al·legat d'aquest escriptor i director de cinema canadenc contra l'estat actual de l'art, sotmès a les tramposes lleis del mercat, la banalització de la cultura de l'espectacle i la perniciosa influència del progrés tecnològic, en què no és la tecnologia la que s'adapta als nostres desitjos i les nostres necessitats sinó nosaltres que ens adaptem a la tecnologia. Una sortida a la profunda decepció que produeix aquest panorama decadent.